

Valtuustoaloite vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaedellytysten parantamiseksi

Kaupunginhallitus 17.09.2025
453/00.02.13/2025

Kaupunginvaltuusto 21.5.2025 § 37

Esittely: Valtuutettu Olander jätti SDP:n, keskustan, perussuomalaisten, KD:n, kokoomuksen ja vasemmistoliiton valtuustoryhmien ja valtuutettu Heinon aloitteen koskien vanhus- ja vammaisneuvoston edustajien puhe- ja läsnäolo-oikeutta hyvinvointilautakunnan kokouksiin.

Aloite: ”Vanhusneuvosto sekä vammaisneuvosto ovat lakisääteisiä toimielimiä. Näiden tehtävänä on edistää vanhusten ja vammaisten tasaarvoista kohtelua, sekä heidän omien erityisten tarpeidensa huomioimista kuntien palvelujen tarjonnassa.

Nyt päättymässä olevan valtuustokauden puolessavälissä aloitti toimintansa ns. hyvinvointialueet. Tämän johdosta kuntiin perustettiin hyvinvointilautakunnat. Siirtymävaiheessa puhuttiin paljon siitä miten tärkeään rooliin tulevat eri vapaaehtoiset järjestötoimijat. Paimioon perustettiin alkutaipaleen ajaksi 13 jäseninen hyvinvointilautakunta. Tarkoituksena on siirtyä seuraavalla, eli nyt toimintansa aloittavalla valtuustokaudella siirtyä 9 jäseniseen lautakuntaan.

Vanhusneuvosto teki jo silloin aloitteen siitä, että vanhusneuvosto saisi osallistua läsnäolo ja puheoikeudella hyvinvointilautakunnan kokouksiin. Tämän jälkeen kaupunginhallitus käsitteli asiaa ja hylkäsin vanhusneuvoston esityksen. Perusteluina oli tuolloin, jotta kaupunginhallituksella ei ole hallintosäännön mukaista oikeutta nimetä vanhusneuvoston edustajaa hyvinvointilautakuntaan. Jos näin haluttaisiin tehdä tulisi hallintosääntöä muuttaa.

Perusteluina oli myös luettelo hyvinvointilautakunnan tehtävistä kuten kirjasto - ja kulttuuripalvelut kansalais- ja musiikkitoiminta (Paimio opisto) taiteen perusopetus, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä ehkäisevä päihdetyö. Nämä edellä mainitut asiat ovat nimenomaan Paimiolaisten vapaaehtoisjärjestöjen tärkeimpiä asioita omissa toiminnossaan. Lisäksi voitaneen mainita liikkuminen, turvallisuus ja asuminen ja yhteisöllisyys.

Vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston kokoonpano muodostuu aktiivisesti toimivista eri järjestöistä joiden huolena, sekä oman toimintansa perustana toiminnoissaan on aktivoida jäseniään huolehtimaan itsestään ja auttamaan toisiaan pysymään yhteiskunnan aktiivisena täysvaltaisina jäsenenä.

Ei ehkä ollut tarkoituksenmukaista aloitus hetkellä kun hyvinvointilautakunta on ollut 13 jäseninen tuoda mukaan lisää henkilöitä paisuttamaan lautakunnan kokoa, mutta tilanne on toinen kun siirryttänee normaaliin 9 jäseniseen kokoonpanoon. Olemme

toki saaneet osallistumisoikeuden esim: järjestö- ja seuraparlamenttiin, jotka omalta osaltaan valmistelevat ehdotuksia. Olisi kuitenkin tarkoituksen mukaista saada etukäteen tietoa myös hyvinvointilautakunnan käsittelemistä asioista ja saada olla mukana myös vaikuttamassa puhe- ja läsnäolo-oikeudella viimevaiheen päätöksissä.

Valtuustoaloite kuuluu seuraavasti

Uusi kaupunginvaltuusto ottaa käsiteltäväksi aloitteen, jossa pyydetään oikeutta vanhus -ja vammaisneuvostojen nimetä edustajansa hyvinvointilautakunnan kokouksiin läsnä -ja puheoikeudella. Molemmilla neuvostoilla on paljon yhteisiä tarpeita, mutta myös omaavat omat erityistarpeensa.

Mikäli hallintosääntö on esteenä, muutetaan sitä. Näin lisäämme avoimuutta ja tasa-arvoa.”

.....

Tällä hetkellä vammais- ja vanhusneuvosto voivat nimetä edustajansa järjestö- ja seuraparlamenttiin, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen hyte-ohjausryhmään sekä turvallisen ja kestävä liikunnan työryhmään. Lisäksi ne nimeävät edustajansa hyvinvointialueen vammais- ja vanhusneuvostoon.

Lautakunnat voi kutsua kokouksiinsa tai iltakouluihinsa tarpeelliseksi katsomiensa ryhmien edustajia asiantuntijoiksi tai pyytää lausuntoja vaikuttamistoimielimiltä.

Toisin kuin pääosalle nuorisovaltuuston edustajia, vanhus- ja vammaisneuvoston edustamilla tahoilla voivat asettua ehdokkaaksi kuntavaaleissa ja äänioikeus äänestää edustajiaan kunnalliseen päätökseentekoon ja siten päästä suoraan tai välillisesti vaikuttamaan lautakuntien päätöksentekoon. Lautakunnan pöytäkunnan pysyvää laajentamista vammais- ja vanhusneuvoston edustajilla ei katsota tarpeelliseksi.

Esittelijä: vt.kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös: